

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА СЛОВАЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

Петріца Н.М.

**ІСТОРІЯ ЧЕСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
(II половина XX століття)**

**Методичні рекомендації
до проведення практичних занять**

Ужгород – 2022

**MINISTERSTVO ŠKOLSTVI A VĚDY UKRAJINY
STÁTNI VYSOKÁ ŠKOLA
UŽHORODSKÁ NÁRODNÍ UNIVERZITA
FILOLOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA SLOVENSKÉ FILOLOGIE**

Natálie Petrica

**DĚJINY ČESKÉ LITERATURY
(2. polovina XX. století)**

**Metodická příručka
k praktickým cvičením**

Užhorod 2022

УДК 821. 162. 3'06 (076)

ББК Ш 5 (4Чех) 6-328.8 я 73

П-30

Петрица Н.М. **Історія чеської літератури II пол. XX століття**: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів 4 курсу ОПІ «Чеська мова та література» ОС бакалавр галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.038. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно) перша - чеська».

Упорядник: к.ф.н., доц. Петрица Н.М.

Рецензенти: Ліхтей Т.В. – кандидат філологічних наук,
доцент кафедри словацької філології
Тиховська О.М. – доктор філологічних наук,
професор кафедри української літератури

Обговорено і затверджено на засіданні кафедри словацької філології
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
«30» серпня 2023 р., протокол №1.

Рекомендовано до друку Вченою радою філологічного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
«16» вересня 2022 р., протокол № 1.

© Петрица Н.М., 2022 р.
© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2022 р.

OBSAH

Úvod.....	5
Tematický plán praktických cvičení.....	6
Seznam literárních děl pro povinnou četbu	19
Vzory testových úloh.....	22
Seznam otázek.....	29
Seznam doporučené literatury	32

ÚVOD/ BCTYII

Program kurzu Dějiny české literatury (2. polovina XX. století) pozůstává ze dvou modulů: *Česká literatura do roku 1968 a Česká literatura období normalizace.*

Cílem přednášek je charakteristika kulturní epochy na podkladě společenských a náboženských rozporů, duchovních, myšlenkových a filosofických proudů. Klasifikace jednotlivých literárních památek se opírá o jejich kompoziční, stylistický, poetický rozbor a směřuje k uchopení smyslu.

Semináře se soustředí na analýzu a interpretaci uměleckého literárního textu. Cílem je, aby student získal základní povědomí o hlavních tendencích literárního vývoje 2.pol.20.st. souvislosti s pohyby kultury v širším smyslu, aby dokázal charakterizovat žánrový systém české literatury 2. pol. 20. století, vysvětlit žánrové posuny a transformace celého systému vzhledem k vnitřním (literárním) i vnějším (mimoliterárním) okolnostem. Východiskem práce v seminářích jsou umělecká díla. Při interpretaci textů se před deskripcí dává přednost komparacím.

ТЕМАТИЧЕСКИЙ ПЛАН ПРАКТИЧЕСКИХ ЦВИЧЕНИЙ /
ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
МОДУЛЬ 1.

Česká literatura v letech 1948-1968

Тема 1. Období 1945 – 1948. Kulturněpolitické zápasy.

1. Periodizace celého období vývoje literatury po roce 1945.
2. Politické a kulturní souvislosti po roce 1945.
3. Situace v literatuře po únoru 1948.
4. Nakladatelství. Literární časopisy v letech 1945-48.

Připravit referat/prezentace: Překladová literature-Návraty k předválečným tradicím.

Povinná studijní literatura

1. Česká literatura od počátků k dnešku (J. Lehár-A. Stich-J. Janáčková-J. Holý). Praha 1998, 2. vyd. 2000, 3. vyd. 2002, 4. vyd. 2006.
2. Dějiny české literatury 1945–1989, I. díl (1945–1948) (kol. autorů pod vedením Pavla Janouška Nakladatelství Academia, Praha, 2007. 432s.
3. Dějiny české literatury IV. Red. Z. Pešat a E. Strohsová. Praha 1995.
4. Janáčková, J. – Lukešová, M. Kniha textů – Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 1999.
5. Janoušek, Pavel a kol.: Přehledné dějiny české literatury 1945-1989. Academia, Praha 2012.
6. Lukeš, E. – Holý, J. Kniha textů 3. Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 2000.
7. Soukal J. Přehled dějin literatury. Díl 3. – Praha, SPN, 2006.
8. Halada J. Encyklopedie českých nakladatelství 1949-2006. Praha, 2007.

Тема 2. Poezie v letech 1945-68.

1. Reflexe války a osvobození v poezii.
2. Křesťansky orientovaná lyrika 1948-58.
3. Mýtus všedního života – tvůrčí impulz Skupiny 42. Nové podoby surrealismu Skupina Ra
4. Poezie jako výraz oficiální ideologie v letech 1948-58
5. Básníci poúnorového exilu
6. Od poezie vsedního dne k svobodné básnické tvorbě v letech 1956-68
7. Casopis Květen - dílna a inspirace
8. Podoby mladé poezie 1948-58.

Úkoly k samostatné práci studentů

1. referaty: Obraz života v protektorátu: Julius Fučík – Reportáž psaná na oprátce, Karel Josef Beneš – Rudá v černé, Norbert Frýd – Krabice živých, Karel Ptáčník – Ročník jednadvacet.
2. Прочитати художні твори зі списку обов'язкових для прочитання

Povinná studijní literatura

1. Česká literatura od počátků k dnešku (J. Lehár-A. Stich-J. Janáčková-J. Holý). Praha 1998, 2. vyd. 2000, 3. vyd. 2002, 4. vyd. 2006.
2. Dějiny české literatury 1945–1989, II. díl (1948–1958) (kol. autorů pod vedením Pavla Janouška Nakladatelství Academia, Praha, 2007. 552 s.
3. Dějiny české literatury IV. Red. Z. Pešat a E. Strohsová. Praha 1995.
4. Janáčková, J. – Lukešová, M. Kniha textů – Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 1999.

5. Janoušek, Pavel a kol.: Přehledné dějiny české literatury 1945-1989. Academia, Praha 2012.
6. Lukeš, E. – Holý, J. Kniha textů 3. Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 2000.
7. Soukal J. Přehled dějin literatury. Díl 3. – Praha, SPN, 2006.
8. Richterová S. *Místo domova* //In: *Člověk nemá, kde by hlavu složil: diaspora v české poezii*. ed. Petr Šrámek. Brno, 2004, s. 105–117.

Tema 3. Základní směry a tendence poválečné prózy 1945-58.

1. Téma války a okupace ve fabulované próze
2. Existenciální próza 1945-58.
3. Snaha o obnovení škály poetik 1945-58
4. Vesnická próza 1945-58
5. Společenský a vývojový román.
6. Oficiální literatura. Budovatelská próza v letech 1948-58.
7. Snahy o tematickou rozrůzněnost prózy 1945-58
8. Literatura „v podzemí“ 1945-58
9. První a druhá vlna exilové literatury. 1945-58

Úkoly k samostatné práci studentů

Referaty: Tematika holocaustu (židovská tematika) v české literatuře 50. a 60. let: Jiří Weil – Život s hvězdou, Ladislav Fuks - Pan Theodor Mundstock, Arnošt Lustig – Modlitba pro Kateřinu Horowitzovou, (Noc a den, Nemilovaná. Z deníku sedmnáctileté Perly Sch.)

Díla s historickou tematikou: Vladimír Neff: Sňatky z rozumu, Karel Michal: Čest a sláva, Jiří Šotola – Tovaryšstvo Ježíšovo, Vladimír Körner – Písečná kosa

Прочитати художні твори зі списку обов'язкових для прочитання

Vypracovat čtenářský denník přečtených děl.

Povinná studijní literatura

1. Česká literatura od počátků k dnešku (J. Lehár-A. Stich-J. Janáčková-J. Holý). Praha 1998, 2. vyd. 2000, 3. vyd. 2002, 4. vyd. 2006.
2. Dějiny české literatury 1945–1989, I. díl (1945–1948) (kol. autorů pod vedením Pavla Janouška Nakladatelství Academia, Praha, 2007. 432 s.
3. Dějiny české literatury 1945–1989, II. díl (1948–1958) (kol. autorů pod vedením Pavla Janouška Nakladatelství Academia, Praha, 2007. 552 s.
4. Dějiny české literatury 1945–1989, III. díl (1958–1969) (kol. autorů pod vedením Pavla Janouška Nakladatelství Academia, Praha, 2008. 692 s.
5. Dějiny české literatury IV. Red. Z. Pešat a E. Strohsová. Praha 1995.
6. Janáčková, J. – Lukešová, M. Kniha textů – Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 1999.
7. Janoušek, Pavel a kol.: Přehledné dějiny české literatury 1945-1989. Academia, Praha 2012.
8. Lukeš, E. – Holý, J. Kniha textů 3. Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 2000.
9. Soukal J. Přehled dějin literatury. Díl 3. – Praha, SPN, 2006.

Тема 4. Vývoj prózy šedesátých let

1. Promeny prózy šedesátých let
2. Nová vlna literatury s okupační tematikou
3. Společenskokritická problematika, psychologická próza
4. Náměty z historie
5. Literatura faktu, sci-fi
6. Venkov v literatuře, přírodní próza
7. Humor a satira

8. Dva malé spisovatelské portréty (B. Hrabal a V. Páral)

Úkoly k samostatné práci studentů

Připravit referaty:

1. Tzv. konfrontační próza - Ivan Klíma - Hodina ticha, Eva Kantůrková – Smuteční slavnost, Ludvík Vaculík – Sekyra
2. Nad tvorbou Milana Kundery (Žert, Valčík na rozloučenou)

Povinná studijní literatura

1. Česká literatura od počátků k dnešku (J. Lehár-A. Stich-J. Janáčková-J. Holý). Praha 1998, 2. vyd. 2000, 3. vyd. 2002, 4. vyd. 2006.
2. Dějiny české literatury 1945–1989, III. díl (1958–1969) (kol. autorů pod vedením Pavla Janouška Nakladatelství Academia, Praha, 2008. 692 s.
3. Dějiny české literatury IV. Red. Z. Pešat a E. Strohsová. Praha 1995.
4. Janáčková, J. – Lukešová, M. Kniha textů – Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 1999.
5. Janoušek, Pavel a kol.: Přehledné dějiny české literatury 1945-1989. Academia, Praha 2012.
6. Lukeš, E. – Holý, J. Kniha textů 3. Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 2000.
7. Soukal J. Přehled dějin literatury. Díl 3. – Praha, SPN, 2006.

Tema 5. Drama a divadlo (období 1945 – 1968).

1. Odmítnutí protektorátní dramatiky a vize nového dramatu 45-
2. Dramatické reakce na válku. Svět ženy jako protipól války.
3. Dramatika historických paralel 45-68.

4. Aktuální modelová hra a politická satira.
5. Budovatelské drama.
6. Hledání repertoáru: mezi socialistickým realismem a národní klasikou v letech 1948-58.
7. Počátky divadel malých forem a jejich dramatiky v 60.letech.
8. Drama absurdní a modelové v 60.letech.

Úkoly k samostatné práci studentů

Připravit referat/prezentace: Divadlo satiry a jeho střet s rodící se budovatelskou normou.

Povinná studijní literatura

1. Česká literatura od počátků k dnešku (J. Lehár-A. Stich-J. Janáčková-J. Holý). Praha 1998, 2. vyd. 2000, 3. vyd. 2002, 4. vyd. 2006.
2. Dějiny české literatury 1945–1989, III. díl (1958–1969) (kol. autorů pod vedením Pavla Janouška Nakladatelství Academia, Praha, 2008. 692 s.
3. Dějiny české literatury IV. Red. Z. Pešat a E. Strohsová. Praha 1995.
4. Janáčková, J. – Lukešová, M. Kniha textů – Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 1999.
5. Janoušek, Pavel a kol.: Přehledné dějiny české literatury 1945-1989. Academia, Praha 2012.
6. Lukeš, E. – Holý, J. Kniha textů 3. Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 2000.
7. Soukal J. Přehled dějin literatury. Díl 3. – Praha, SPN, 2006.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
МОДУЛЬ 2.
VÝVOJ ČESKÉ LITERATURY V 70. A 80. LETECH

Тема 6. Období normalizace v Československu

1. Rozpad prozaické produkce na jednotlivé větve. Literatura oficiální a „trpěná“:
2. Pokus o obnovení budovatelské prózy
3. Proměna prózy s tématem práce v román profesní a společenský
4. Rozmělnění a modifikace páralovského modelu životních stereotypů
5. Různorodé podoby generačních výpovědí o soudobém stavu světa
6. Proměny vesnické prózy
7. Únikové prostory: sci-fi, fejetonistika a humoristická próza
8. Prózy historických konfrontací

Úkoly k samostatné práci studentů

Připravit referaty:

1. Nad tvorbou Bohumila Hrabal (Pábitelé + Perlička na dně, Ostře sledované vlaky, Obsluhoval jsem anglického krále, Postřižiny).
2. Hrabalovy návraty a variace .
3. Objev: Ota Pavel
4. Tápání Ladislava Fukse
5. Páralovo hledání pozitivního hrdiny
2. Vypracovat čtenářský denník přečtených děl.

Povinná studijní literatura

1. Bock I. Jedna česká literatura? K některým tendencím „oficiální“, samizdatové a exilové prózy 1969–1989. Česká literatura 1992, č. 1, S. 67–84.

2. Česká literatura od počátků k dnešku (J. Lehár-A. Stich-J. Janáčková-J. Holý). Praha 1998, 2. vyd. 2000, 3. vyd. 2002, 4. vyd. 2006.
3. Český Dekameron. Sto knih 1969–1992 (ed. Vladimír Křivánek). Praha, 1994.
4. Český Parnas. Literatura 1970–1990 (ed. Jiří Holý). Praha, 1993.
5. Čulík J. Knihy za ohradou. Česká literatura v exilových nakladatelstvích 1971–1989. Praha, 1991.
6. Dějiny české literatury 1945–1989, IV. díl (1958–1969) (kol. autorů pod vedením Pavla Janouška Nakladatelství Academia, Praha, 2008. 980 s.
7. Dějiny české literatury IV. Red. Z. Pešat a E. Strohsová. Praha 1995.
8. Janáčková, J. – Lukešová, M. Kniha textů – Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 1999.
9. Janoušek, Pavel a kol.: Přehledné dějiny české literatury 1945-1989. Academia, Praha 2012.
10. Kosková M. Hledání ztracené generace. 2., doplněné a přepracované vydání. Praha 1996.
11. Lukeš, E. – Holý, J. Kniha textů 3. Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 2000.
12. Soukal J. Přehled dějin literatury. Díl 3. Praha, SPN, 2006.
13. Život je jinde...? Česká literatura, kultura a společnost v sedmdesátých a osmdesátých letech dvacátého století (ed. Jan Matonoha). Praha, 2002.
14. Šedová M. Přehled českých nakladatelství a edic. Brno, 1985.

Tema 7. Samizdatová literatura v období normalizace

1. Modelová a alegorická próza samizdatových prozaiků
2. Generační bilance
3. Próza zobrazující existenci v atmosféře zevšednělé životní absurdity

4. Paměti, deníky a korespondence: autenticitou proti zapomínání a lži
5. Próza undergroundu, okruh Revolver Revue.

Úkoly k samostatné práci studentů

Připravit referáty/prezentace: Samizdatové edice.

Vypracovat čtenářský denník přečtených děl: Eva Kanturková, Ludvík Vaculík, Pavel Kohout, Ivan Klíma.

Povinná studijní literatura

1. Česká literatura od počátků k dnešku (J. Lehár-A. Stich-J. Janáčková-J. Holý). Praha 1998, 2. vyd. 2000, 3. vyd. 2002, 4. vyd. 2006.
2. Český Dekameron. Sto knih 1969–1992 (ed. Vladimír Křivánek). Praha, 1994.
3. Český Parnas. Literatura 1970–1990 (ed. Jiří Holý). Praha, 1993.
4. Čulík J. Knihy za ohradou. Česká literatura v exilových nakladatelstvích 1971–1989. Praha, 1991.
5. Dějiny české literatury 1945–1989, IV. díl (1958–1969) (kol. autorů pod vedením Pavla Janouška Nakladatelství Academia, Praha, 2008. 980 s.
6. Dějiny české literatury IV. Red. Z. Pešat a E. Strohsová. Praha 1995.
7. Gruntorád J. Samizdatová literatura v Československu sedmdesátých a osmdesátých let // in Alternativní kultura. Příběh české společnosti 1945–1989. Praha 2001, s. 493–507.
8. Hanáková J. *Edice českého samizdatu*. Praha 1997.
9. Janáčková, J. – Lukešová, M. *Knihy textů – Česká literatura od počátků k dnešku*. Praha: NLN, 1999.
10. Janoušek, Pavel a kol.: *Přehledné dějiny české literatury 1945–1989*. Academia, Praha 2012.

11. Lukeš, E. – Holý, J. *Knih textů 3. Česká literatura od počátků k dnešku*. Praha: NLN, 2000.
12. Soukal J. *Přehled dějin literatury. Díl 3.* – Praha, SPN, 2006.
13. *Život je jinde...? Česká literatura, kultura a společnost v sedmdesátých a osmdesátých letech dvacátého století* (ed. Jan Matonoha). Praha, 2002.
14. Šedová M. *Přehled českých nakladatelství a edic*. Brno, 1985.

Tema 8. Exilová literatura

1. Oživení tvorby autorů první emigrační vlny
2. Mnohotvárnost prózy nových exulantů
3. Obnovení publikačních aktivit v sedmdesátých letech
4. Exilová periodika.
5. Proměny exilu po Chartě 77 a v letech osmdesátých
6. Mezi dvojím domovem: Josef Škvorecký a Milan Kundera

Úkoly k samostatné práci studentů

Připravit referát/prezentace: Emigranti poúnoroví a posrpnoví // Kontakty s domovem.

Povinná studijní literatura

1. *Česká literatura od počátků k dnešku* (J. Lehár-A. Stich-J. Janáčková-J. Holý). Praha 1998, 2. vyd. 2000, 3. vyd. 2002, 4. vyd. 2006.
2. *Český Dekameron. Sto knih 1969–1992* (ed. Vladimír Křivánek). Praha, 1994.
3. *Český Parnas. Literatura 1970–1990* (ed. Jiří Holý). Praha, 1993.
4. Čulík J. *Knihy za ohradou. Česká literatura v exilových nakladatelstvích 1971–1989*. Praha, 1991.
5. *Dějiny české literatury 1945–1989, IV. díl (1958–1969)* (kol. autorů pod vedením Pavla Janouška Nakladatelství Academia, Praha, 2008. 980 s.

6. Dějiny české literatury IV. Red. Z. Pešat a E. Strohsová. Praha 1995.
7. Janáčková, J. – Lukešová, M. Kniha textů – Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 1999.
8. Janoušek, Pavel a kol.: Přehledné dějiny české literatury 1945-1989. Academia, Praha 2012.
9. Lukeš, E. – Holý, J. Kniha textů 3. Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 2000.
10. Soukal J. Přehled dějin literatury. Díl 3. – Praha, SPN, 2006.
11. Život je jinde...? Česká literatura, kultura a společnost v sedmdesátých a osmdesátých letech dvacátého století (ed. Jan Matonoha). Praha, 2002.
12. Šedová M. Přehled českých nakladatelství a edic. Brno, 1985.
13. Possetová J. *Česká samizdatová periodika 1968–1989*. Brno, 1992.

Tema 9. Proměny poezie v 70.-80.letech

1. Proměna situace na přelomu šedesátých a sedmdesátých let
2. Charakter Holanovy a Seifertovy tvorby v 70. letech.
3. integrace debutantů z šedesátých let
4. Široké spektrum poezie „na okraji“
5. Spojité prostory – poezie v exilu a samizdatu.

Úkoly k samostatné práci studentů

Připravit referát/prezentace:

Spirituální poezie v exilu // Básníci Křižovnické školy // Písňové texty, rock a poezie.// Nejmladší podzemní generace

Povinná studijní literatura

1. Česká literatura od počátků k dnešku (J. Lehár-A. Stich-J. Janáčková-J. Holý). Praha 1998, 2. vyd. 2000, 3. vyd. 2002, 4. vyd. 2006.

2. Český Dekameron. Sto knih 1969–1992 (ed. Vladimír Křivánek). Praha, 1994.
3. Český Parnas. Literatura 1970–1990 (ed. Jiří Holý). Praha, 1993.
4. Čulík J. Knihy za ohradou. Česká literatura v exilových nakladatelstvích 1971–1989. Praha, 1991.
5. Dějiny české literatury 1945–1989, IV. díl (1958–1969) (kol. autorů pod vedením Pavla Janouška Nakladatelství Academia, Praha, 2008. 980 s.
6. Dějiny české literatury IV. Red. Z. Pešat a E. Strohsová. Praha 1995.
7. Janáčková, J. – Lukešová, M. Kniha textů – Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 1999.
8. Janoušek, Pavel a kol.: Přehledné dějiny české literatury 1945-1989. Academia, Praha 2012.
9. Kožmín Z., Trávníček J. Na tvrdém loži z psího vína. Česká poezie od 40. let do současnosti. Brno, 1998.
10. Lukeš E., Holý J. Kniha textů 3. Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 2000.
11. Richterová S. *Místo domova //In: Člověk nemá, kde by hlavu složil: diaspora v české poezii.* ed. Petr Šrámek. Brno, 2004, s. 105–117.
12. Soukal J. Přehled dějin literatury. Díl 3. Praha, SPN, 2006.
13. Život je jinde...? Česká literatura, kultura a společnost v sedmdesátých a osmdesátých letech dvacátého století (ed. Jan Matonoha). Praha, 2002.
14. Janouch F. Šel básník chudě do světa. Nobelova cena pro Jaroslava Seiferta. Praha, 1995.
15. Šedová M. Přehled českých nakladatelství a edic. Brno, 1985.

Tema 10. Vývoj českého dramatu

1. Proměna dramatického textu a divadla za normalizace
2. Zrod dramatiky bez kontaktu s českým jevištěm.
3. Kontinuita a metamorfózy poetik v tvorbě zakázaných dramatiků
4. Dramatická tvorba autorů žijících v exilu
5. Pokračování tradice divadel malých forem
6. Dramatika konverzační, humoristická a situační

Úkoly k samostatné práci studentů

Přípravit referát/prezentace: Problematika neoficiálního divadla, jeho různé formy

Povinná studijní literatura

1. Česká literatura od počátků k dnešku (J. Lehár-A. Stich-J. Janáčková-J. Holý). Praha 1998, 2. vyd. 2000, 3. vyd. 2002, 4. vyd. 2006.
2. Dějiny české literatury 1945–1989, IV. díl (1958–1969) (kol. autorů pod vedením Pavla Janouška Nakladatelství Academia, Praha, 2008. 980 s.
3. Dějiny české literatury IV. Red. Z. Pešat a E. Strohsová. Praha 1995.
4. Janáčková J. Lukešová M. Kniha textů Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 1999.
5. Janoušek Pavel a kol.: Přehledné dějiny české literatury 1945-1989. Academia, Praha 2012.
6. Just V. Divadlo normalizace. 1969–1989 //in Česká divadelní kultura 1945–1989 v datech a souvislostech. Praha 1995. S.74–106.
7. Just V. Proměny malých scén. Praha, 1984.
8. Just V. Z dílny malých scén. Praha 1989, ed. Vladimír Just.
9. Lukeš E., Holý J. Kniha textů 3. Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 2000.
10. Nekolný B. Studiové divadlo a jeho české cesty. Praha, 1992.

SEZNAM LITERÁRNÍCH DĚL PRO POVINNOU ČETBU

Česká próza v letech 1945-1989

Próza v letech 1945-69	Jan Drda	Soubor povídek Němá barikada
	Adolf Branadl	Román Vizita
	Arnošt Lustig	Povídkové soubory Noc a naděje, Démanty noci. Novela Modlitba pro Kateřinu Horowitzovou
	Ladislav Fuks	Román Pan Theodor Mundstok Cyklus povídek Mí černovlasí bratři Román Spalovač mrtvol Historický román Vévodkyně a kuchařka
	Jan Otčenášek	Novela Romeo, Julie a tma Občan Brych,
	Bohumil Hrabal	Povídkový soubor Perlička na dně (1963), povídky Pábitelé (1964), novela Ostře sledované vlaky (1965)(zfilmována Jiřím Menzelem a získala cenu Oscara), povídkový soubor Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet (1965).
	Jozef Škvorecký	Román Zbabělci
	Václav Kaplický	Historické romány Čtveráci, Železná koruna (protireformace), Kladivo na čarodějnice (inkviziční procesy), Táborská republika.
	Miloš Václav Kratochvíl	Historické romány Pochodeň (husitství), Místr Jan
	Vladimír Neff	Rodová pentalogie Sňatky s rozumem, Císařské fialky, Zlá krev, Veselá vdova, Královský vožataj
	Jiří Šotola	Historický román Tovaryšstvo Ježíšovo
	Jarmila Loukotková	Historické romány Navzdory básník zpívá, Není římského lidu, Spartakus, Pod maskou smích.
	Jiří Mucha	Psych. román Pravděpodobná tvář, Studené slunce.
Milan Kundera	Povídkové soubory Směšné lásky (1963), Druhý	

		sešit směšných lásek (1965), Třetí sešit směšných lásek (1969).
	Josef Škvorecký	Generační román Zbabělci (1958), román Konec nylonového věku (1967). novela Legenda Emöke (1963), soubory povídek Babylónský příběh a jiné povídky (1967), Hořkej svět (1969).
	Vladimír Páral	1) Pětidílný cyklus, tzv. "černá pentalogie": Veletrh splněných přání, Soukromá vichřice, Katapult, Milenci a vrazi, Profesionální žena. 2) tzv. "bílá pentalogie": Mladý muž a bílá velryba, Radost až do rána, Generální zázrak, Muka obraznosti. 3) Sci-fi oblast: romány Pokušení A-ZZ, Romeo a Julie 2300, Válka s mnoho-zvířetem, Země žen.
	Ota Pavel	Autobiografické povídkové soubory Smrt krásných srnců (1971), Jak jsem potkal ryby (1974).
	Jan Otčenášek	Román Když v ráji přšelo
	Miloš Václav Kratochvíl (1904-1988)	Historické romány Život Jana Ámose, Lásky královské, Evropa tančila valčík, Evropa v zákopech.
	Vladimír Neff	Historická trilogie Královnynemají nohy, Prsten Borgiu, Krásná čarodějka
	Josef Nesvadba	Vědeckofantastické prózy: Tarzanová smrt, Einsteinův mozek, Výprava opačným směrem, román Tajná zprava z Prahy.
	Bohumil Hrabal	romány Postřižiny (samizdat 1974), Městečko, ve kterém se zastavil čas (1974), román Obsluhoval jsem anglického krále (samizdat 1974), motiv postavení jedince na okraji společnosti: Něžný barbar (1974), Prliš hlučná samota (samizdat

		1977), autobiografická trilogie Svatby v dome (samizdat 1987).
Literatura samizdatová a exilová, 1968-1989	Milan Kundera	Romány Žert (1967), Válčík na rozloučenou (v exilu 1979), Kniha smíchu a zapomění (v exilu 1981), Nesnesitelná lehkost bytí (v exilu 1985), Nesmrtelnost (1993).
	Josef Škvorecký	Novela Farářův konec (1969), román Mirákl (v exilu 1972), Příběh inženýra lidských duší (v exilu 1977). Historický román Nevěsta z Texasu (1992), mistifikační román Nevysvětlitelný příběh (1998).
	Ludvík Vaculík	Román Sekyra (1966)(současný život na vesnici), Román Morčata (1970, samizdat) - o absurditě doby a odcizení lidí, Román Český snář (1980) - o životě hlavních představitelů neoficiální kultury 70.let.
	Jiří Šotola	Historický román Kuře na rožní (v samizdatu 1974) 1976
	Ivan Klíma	Loď jménem naděje (1969), Ženich pro Marcelu (1969), Milenci na jeden den (1970) Soudce z milosti (samizdat 1976 pod názvem Stojí, stojí šibenička, exil 1986, v Čechách tisk 1991) Milostné léto (exil 1979), Má veselá jitra (exil 1979, 1990), Už se blíží meče (exil 1983) Láska a smetí (samizdat 1987, exil 1988, v Čechách tiskem 1990) Má zlatá řemesla (1990, někdy též Moje zlatá řemesla), Poslední stupeň důvěrnosti

		(1996) Jak daleko je slunce (1999) , Ani svatí, ani andělé (1999)
	Eva Kanturková	román Po potopě (1969), Nulový bod (1970), Přítelkyně z domu smutku (Kolín nad Rýnem 1984, Praha 1990) – nejznámější kniha, z prostředí vězení s autobiografickými prvky; roku 1992 byl podle románu natočen režisérem Hynkem Bočanem čtyřdílň televizní serial. Památník (1994) – deníkovou formou psaná autobiografie
	Lenka Procházková	Oční kapky, Smolná kniha
	Alexander Kliment	Psychologické prózy: Marie, Nuda v Čechách.

VZORY TESTOVÝCH ÚLOH /ВРАЗКИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

1. Český prozaik B. Hrabal je autorem románu:

- 1) Petr a Lucie.
- 2) Odysseus.
- 3) Obsluhoval jsem anglického krále.
- 4) Kuře na rožní.
- 5) Žert.

2. Prózy Královny nemají nohy, Krásná čarodějka napsal:

- 1) F. S. Fitzgerald
- 2) V. Neff
- 3) B.Hrabal
- 4) J.Šotola
- 5) J.Topol

3. Edice Petlice, Krameriova Expedice, Edice Expedice, Popelnice, Pražská imaginace jsou názvy:

- 1) básnických sbírek.
- 2) samizdatových edic.
- 3) exilových časopisů.
- 4) sbírek tvořících sebrané spisy J. Seiferta.
- 5) básnických skupin.

4. Mezi nejznámější české exilové autory, kteří odešli z Československa po srpnu 1968, patří:

- 1) A. Branald, V. Páral, J. Skácel.
- 2) V. Havel, I. Klíma, M. Kundera
- 3) A. Lustig, J. Škvorecký, M. Kundera.
- 4) B. Hrabal, L. Fuks, L. Vaculík.
- 5) O.Pavel, V.Neff, L.Fuks.

5. Novelu Modlitba pro Kateřinu Horovitzovou napsal:

- 1) J. Škvorecký.
- 2) A. Lustig.
- 3) I. Klíma.
- 4) L. Fuks.
- 5) J. Weil.

6. Předlohou ke slavnému filmu Spalovač mrtvol se stala stejnojmenná novela, jejímž autorem je:

- 1) L. Fuks.
- 2) M. Kundera.
- 3) A. Lustig.
- 4) J. Otčenášek.
- 5) J. Fried.

7. Povídkový soubor Směšné lásky, román Žert, Válčík na rozloučenou jsou díla:

- 1) L. Vaculíka.
- 2) I. Klímy.
- 3) J. Škvoreckého.
- 4) L. Fukse.

5) M. Kundera.

8. Prózy *Obsluhoval jsem anglického krále* a *Příliš hlučná samota* napsal:

- 1) J.Kolář.
- 2) I.Klíma.
- 3) B.Hrabal.
- 4) J.Šotola.
- 5) J.Topol.

9. Jméno kterého autora do uvedené skupiny logicky nepatří:

- 1) J.Kolář.
- 2) J.Seifert.
- 3) M.Kundera.
- 4) J.Kainar.
- 5) V.Holan.

10. Určete autory historických próz:

- 1) V.Neff, J.Škvorecký, B.Hrabal.
- 2) V.Neff, J.Šotola, M.V.Kratochvíl.
- 3) V.Neff, J.Loukotková, V.Káplický.
- 4) L.Fuks, J.Otčenášek, M.Kundera.
- 5) B. Hrabal, L. Fuks, L. Vaculík.

11. Jaká rytmická stopa se opakuje v ukázce: *Stříhali dohola malého chlapečka kadeře padaly k zemi a zmíraly?*

- 1) Daktyl.
- 2) trochej.
- 3) jamb.
- 4) anapest.
- 5) amfibrach.

12. Kdo je autorem básně *Stříhali dohola malého chlapečka*?

- 1) Josef Hora.
- 2) Vítězslav Nezval.
- 3) Josef Kainar.
- 4) S. K. Neumann.
- 5) F.Holan.

13. Autorem románů o Dannym Smiřickém je:

- 1) Václav Havel.
- 2) Milan Kundera.
- 3) Ludvík Vaculík.
- 4) Josef Škvorecký.
- 5) Vítězslav Nezval.

14. Mezi dramata Václava Havla nepatří:

- 1) Zahradní slavnost.
- 2) Audience.
- 3) Jakub a jeho pán.
- 4) Odcházení.
- 5) Rozárka.

15. Jaký básnický prostředek autor používá?

Nebo je tomu tak, jako by se lidská pomoc, která by mohla pomoci, vylouvala na pomoc boží?(Vladimír Holan: Noc s Hamletem)

- 1) anaforu.
- 2) metaforu.
- 3) personifikaci.
- 4) přirovnání.
- 5) hyperbola.

16. Název divadla, jehož zakladateli jsou Jiří Suchý a Jiří Šlitr, je:

- 1) Ypsilonka.
- 2) Divadlo Na Zábřadlí.
- 3) Semafor.
- 4) Osvobozené divadlo.
- 5) Bouda.

17. Do Francie emigroval v 70. letech 20. století:

- 1) Vladimír Páral.
- 2) Ludvík Vaculík.
- 3) Ludvík Kundera.
- 4) Milan Kundera.
- 5) J.Škvorecký.

18. Jediným nositelem Nobelovy ceny za literaturu v Čechách se stal v roce 1984:

- 1) Jaroslav Heyrovský.
- 2) Václav Havel.
- 3) Jaroslav Seifert.
- 4) Vítězslav Nezval.
- 5) M. Kundera

19. Z jakého Hrabalova díla je převzata ukázka?

Na víku krabice síliče svalů bylo napsáno: I vy budete vlastnit tak krásné tělo, mít mohutné svaly a strašlivou sílu! A Francin každé ráno cvičil svaly, které sice měl zrovna tak nádherné jako ten gladiátor na víku těch síličů svalů, avšak Francin viděl sám sebe jako staženého králíčka.

- 1) Postřižiny.
- 2) Obsluhoval jsem anglického krále.
- 3) Ostře sledované vlaky.
- 4) Pábitelé
- 5) Kuře na rožní.

20. Kdo založil nakladatelství 68 Publishers?

- 1) M. Kundera ve Francouzsku.
- 2) J. Škvorecký v Kanadě.
- 3) B. Hrabal v Torontu.
- 4) M.Kundera v Kanadě.
- 5) J. Škvorecký v USA.

21.

Český prozaik J.Šotola je autorem románu:

- 1) Petr a Lucie.
- 2) Odysseus.
- 3) Sklepní práce.
- 4) Kuře na rožní.
- 5) Na zápaní frontě klid.

22. Prózy O. Pavla Smrt krásných srnců a Jak krmít ryby to jsou:

- 1) historické povídky.
- 2) milostné povídky.

- 3) vzpomínkové povídky.
- 4) politické povídky.
- 5) psychologické povídky.

23. Co je typické pro dílo Vladimíra Párala (dle ukázky)?

Už na rohožce Ádův polibek a ovšemjeho: "Co je k večeři?" i no přece ten sulc, kterýs' tak dlouho a neodbytně požadoval, až z něj povstal obřad; a Joža pobíhala kolem večeřícího Ády, kdybyste ho nechali, jedl by to z pekáče rukama a tak tumáš lžící, strčit mu pod krk ubrousek, došla cibule a snad ještě trochu přisladit ocet; tři děcka by nemohla dát tolik práce, co tenhle mužský, ačtyřmůjbože – těšila se Joža, jak Ádovi chutná, když spráskal půlku pekáče.

- 1) složitá souvětí; neutrální až hovorová slova; nízká frekvence sloves.
- 2) jednoduché věty (často jednočlenné).
- 3) časté využití archaismů a germanismů.
- 4) časté využití nářečí k zachycení autenticity příběhu.
- 5) časté využití neologismů.

24. Kterého z autorů neovlivnily při tvorbě vlastní zkušenosti s nacismem a holocaustem?

- 1) Arnošta Lustiga.
- 2) Ladislava Fukse.
- 3) Jirího Weila.
- 4) Julia Fučíka.
- 5) L. Grosman.

25. Autorem ukázky je:

V lidském popelu není totiž rozdíl. Ministerský předseda má stejný popel jako číšnice, ředitel našeho krematoria bude mít stejný popel jako žebrák... Nezáleží ani na tom, jakou má kdo krev, zda v ní je anebo není kapka německá, to je úplně bezvýznamné," pan Kopfrkingl se usmál," všichni máme tytéž prarodiče, všichni pocházíme z téhož prachu a do téhož se navracíme, všichni máme tentýž původ.

- 1) Karel Čapek.
- 2) Ladislav Fuks.
- 3) Ludvík Aškenazy.
- 4) Václav Řezáč.
- 5) M. Kundera.

26. Kdo je autorem básně, z níž pochází ukázka?

Odvíjejíc pak z hřebene truchlivou kořist plamene, v chomáček vlasy stočí.

Když pak jej hodí do dvířek, vidím na skráních vějířek a drobné vrásky kol očí.

Pak rám se zkroutil; jeho sklo nejdřív jen lehce naprasklo, plíseň v něm cizopasí.

Posléze prasklo vejpušky a maminka své drdušky pak v rozbitém česala si.

1) Jakub Deml.

2) Jaroslav Seifert .

3) Jiří Žáček.

4) Vítězslav Nezval.

5) M. Kundera.

27. Termín pábitelé je spojen s dílem:

1) Ludvíka Vaculíka.

2) Bohumila Hrabala.

3) Milana Kundery.

4) Josefa Škvoreckého.

5) M. Kundery.

28. Jan Dítě je hlavní postavou románu:

1) Příliš hlučná samota.

2) Nesnesitelná lehkost bytí.

3) Obsluhoval jsem anglického krále.

4) Sekyra.

5) Krásná čarodějka.

29. Román Český snář Ludvíka Vaculíka je psán jako:

1) deník

2) paměti

3) dopis

4) veršovaná skladba

30. Příběh, odehrávající se za války o tragickém vztahu studenta a židovské dívky:

1) Romeo, Julie a tma

2) Mladý muž a bílá velryba

3) Ostře sledované vlaky

4) Směšné lásky

5) Žert

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ / SEZNAM OTÁZEK

1. Periodizace celého období vývoje literatury po roce 1945.
2. Politické a kulturní souvislosti po roce 1945.
3. Situace v literatuře po únoru 1948.
4. Nakladatelství. Literární časopisy v letech 1945-48.
5. Reflexe války a osvobození v poezii.
6. Křesťansky orientovaná lyrika 1948-58.
7. Mýtus všedního života – tvůrčí impulz Skupiny 42. Nové podoby surrealismu Skupina Ra
8. Poezie jako výraz oficiální ideologie v letech 1948-58
9. Básníci poúnorového exilu
10. Od poezie všedního dne k svobodné básnické tvorbě v letech 1956-68
11. Casopis Květen - dílna a inspirace
12. Podoby mladé poezie 1948-58.
13. Téma války a okupace ve fabulované próze
14. Existenciální próza 1945-58.
15. Snaha o obnovení škály poetik 1945-58
16. Vesnická próza 1945-58
17. Společenský a vývojový román.
18. Oficiální literatura. Budovatelská próza v letech 1948-58.
19. Snahy o tematickou rozrůzněnost prózy 1945-58
20. Literatura „v podzemí“ 1945-58
21. První a druhá vlna exilové literatury. 1945-58
22. Promeny prózy šedesátých let
23. Nová vlna literatury s okupační tematikou v 60. letech.
24. Společenskokritická problematika, psychologická próza v 60. letech
25. Náměty z historie v 60. letech

26. Literatura faktu, sci-fi v 60. letech
27. Venkov v literatuře, přírodní próza v 60. letech
28. Humor a satira v 60. letech
29. Odmítnutí protektorátní dramatiky a vize nového dramatu po r. 1945.
30. Dramatické reakce na válku. Svět ženy jako protipól války.
31. Dramatika historických paralel 45-68.
32. Aktuální modelová hra a politická satira 45-68.
33. Budovatelské drama.
34. Hledání repertoáru: mezi socialistickým realismem a národní klasikou v letech 1948-58.
35. Počátky divadel malých forem a jejich dramatiky v 60. letech.
36. Drama absurdní a modelové v 60. letech.
37. Rozpad prozaické produkce na jednotlivé větve. Literatura oficiální a „trpěná“: Pokus o obnovení budovatelské prózy v 70. letech.
38. Proměna prózy s tématem práce v román profesní a společenský v 70.-80. letech.
39. 4. Rozmělnění a modifikace páralovského modelu životních stereotypů v 70.-80. letech.
40. Různorodé podoby generačních výpovědí o soudobém stavu světa v 70.-80. letech.
41. Proměny vesnické prózy v 70.-80. letech.
42. Únikové prostory: sci-fi, fejetonistika a humoristická próza v 70.-80. letech.
43. Prózy historických konfrontací v 70.-80. letech.
44. Modelová a alegorická próza samizdatových prozaiků
45. Generační bilance v 70.-80. letech
46. Próza zobrazující existenci v atmosféře zevšednělé životní absurdity v 70.-80. letech

47. Paměti, deníky a korespondence: autenticitou proti zapomínání a lži v 70.-80. letech
48. Próza undergroundu, okruh Revolver Revue.
49. Oživení tvorby autorů první emigrační vlny v 70. letech.
50. Mnohotvárnost prózy nových exulantů v 70. letech.
51. Mezi dvojitým domovem: Josef Škvorecký a Milan Kundera.
52. Proměna situace na přelomu šedesátých a sedmdesátých let.
53. Charakter Holanovy a Seifertovy tvorby v 70. letech.
54. integrace debutantů z šedesátých let.
55. Široké spektrum poezie „na okraji“ v 70. letech
56. Spojité prostory – poezie v exilu a samizdatu.
57. Proměna dramatického textu a divadla za normalizace
58. Zrod dramatiky bez kontaktu s českým jevištěm.
59. Kontinuita a metamorfózy poetik v tvorbě zakázaných dramatiků.
60. Dramatická tvorba autorů žijících v exilu za normalizace.
61. Pokračování tradice divadel malých forem za normalizace.
62. Dramatika konverzační, humoristická a situační za normalizace.

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY /РЕКОМЕНДОВАНИ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Česká literatura od počátků k dnešku (J. Lehár-A. Stich-J. Janáčková-J. Holý). Praha 1998, 2. vyd. 2000, 3. vyd. 2002, 4. vyd. 2006.
2. Dějiny české literatury IV. Red. Z. Pešat a E. Strohsová. Praha 1995.
3. Janáčková J., Lukešová, M. Kniha textů – Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 1999.
4. Lukeš E., Holý J. Kniha textů 3. Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 2000.
5. Soukal J. Přehled dějin literatury. Díl 3. Praha, SPN, 2006.
6. Sochrová M. Čítanka IV. k Literatuře v kostce. Havlíčkův Brod: Fragment, 2007. 199 s. ISBN 978-80-253-0361-0.

Допоміжна література

1. Bílek Pet A.: „Generace“ osamělých běžců. Praha 1991
2. Bock I. Jedna česká literatura? K některým tendencím „oficiální“, samizdatové a exilové prózy 1969–1989. Česká literatura 1992, č. 1, S. 67–84.
3. Cekota P. Noci bezmoci. Studie o křesťanství a současné české poesii. Olomouc 1997.
4. Česká literatura (1945-1970). Interpretace vybraných děl. Praha, 1992.
5. Čulík J. Knihy za ohradou: Česká literatura v exilových nakladatelstvích 1971 –1989. Praha, 1991. 420 s. ISBN: 80-900953-8-0
6. Galík J. Česká literatura po roce 1945 (1945 – 1969). Olomouc, 1991.
7. Galík J. Česká literatura po roce 1945 (1969 – 1988). Olomouc, 1989.

8. Galík J. Machala, Lubomír: Česká literatura po roce 1945. In.: Panorama české literatury. Rubico, Olomouc 1994.
9. Gruntorád J. Samizdatová literatura v Československu sedmdesátých a osmdesátých let // in Alternativní kultura. Příběh české společnosti 1945–1989. Praha 2001, s. 493–507.
10. Hájek Igor. Prokletá i pozeňnaná. Eseje o české literatuře. Praha, 2007.
11. Halada J. Encyklopedie českých nakladatelství 1949-2006. Praha, 2007.
12. Haman Aleš. Česká literatura po roce 1945 z ptačí perspektivy. Praha, 1990.
13. Haman Aleš. Nástin dějin české literární kritiky. Praha, 2000.
14. Haman Aleš. Východiska a výhledy. Praha, 2002.
15. Hanáková J. Edice českého samizdatu. Praha 1997.
16. Hoznauer Miloslav: Česká literatura po roce 1945. Praha, 1992.
17. Chvatík K. Melancholie a vzdor. Praha, 1992.
18. Janoušek Pavel a kol. Přehledné dějiny české literatury 1945-1989. Academia, Praha, 2012.
19. Jeřábek Dušan a kol. Česká literatura od roku 1945 do poloviny let osmdesátých. Brno, 1988.
20. Just V. Divadlo normalizace. 1969–1989 //in Česká divadelní kultura 1945–1989 v datech a souvislostech. Praha 1995. S.74–106.
21. Just V. Proměny malých scén. Praha, 1984.
22. Just V. Z dílny malých scén. Praha 1989, ed. Vladimír Just.
23. Kosková M. Hledání ztracené generace. 2., doplněné a přepracované vydání. Praha 1996.
24. Kožmín Zdeněk, Trávníček, Jiří: Na tvrdém loži z psího vína. Česká poezie od 40. let do současnosti. Brno, 1998.
25. Kožmín Zdeněk. Studie a kritiky. Praha, 1995
26. Křivánek Vladimír. Kolik příležitosti má báseň. Praha, 2007.
27. Křivánek Vladimír. Vladimír Holan básník, Praha, 2010.

28. Literatura v průsečíku pohledů. Praha, 2003.
29. Lukeš E., Holý J. Kniha textů 3. Česká literatura od počátků k dnešku. Praha: NLN, 2000.
30. Macura Vladimír. Šťastný věk (Symboly, emblémy a mýty 1948–89), Praha 1992.
31. Machala Lubomír. Literární bludiště. Bilance polistopadové prózy. Praha, 2001.
32. Machala, Lubomír: Česká a slovenská literatura v samizdatu. Olomouc, 1991.
33. Med Jaroslav. Spisovatelé ve stínu. Studie o české literatuře. Praha 1995 (2. rozš. Praha, 2004.
34. Mezi moderností a postmoderností, Praha, 2002.
35. Nekolný B. Studiové divadlo a jeho české cesty. Praha, 1992.
36. Novotný V. Problémy a příběhy, Praha, 2001.
37. Od avantgardy k druhé moderně (Cestami filozofie a literatury). Praha, 2004.
38. Od skepse k naději. Studie a úvahy o české literatuře, Svitavy – Řím, 2006.
39. Papoušek Vladimír. Existencialisté. Existenciální fenomény v české próze dvacátého století, Praha, 2004.
40. Paradoxy a paralely, Praha, 2006.
41. Pešat Zdeněk. Tři podoby literární vědy. Praha, 1998.
42. Pilař Martin. Underground. Kapitoly o českém underground. Brno, 1999.
43. Pohledy na českou literaturu z ptačí perspektivy. Praha, 1991.
44. Poláček, Jiří a kol.: Průhledy do české literatury 20. století. CERM, Brno 2000. Soldán, Ladislav a kol. : Přehledné dějiny literatury III. SPN-pedagogické nakladatelství, Praha 1997.
45. Possetová J. Česká samizdatová periodika 1968–1989. Brno, 1992.

46. Richterová S. Místo domova //In: Člověk nemá, kde by hlavu složil: diaspora v české poezii. ed. Petr Šrámek. Brno, 2004, s. 105–117.
47. Richterová Sylvie. Místo domova. Brno, 2004.
48. Slovník české prózy 1945-1994. Ostrava, 1994.
49. Stavitelé křídel. Průvodce současnou českou poezií. Praha, 1991.
50. Šedová M. Přehled českých nakladatelství a edic. Brno, 1985.
51. Špirit Michael. Počátky potíží. Praha, 2006.
52. Štolba Jan. Nedopadající džbán. Úvahy o básnících a poezii. Praha, 2006.
53. Trávníček Jiří. Poezie poslední možnosti. Praha, 1996.
54. V souřadnicích volnosti. Česká literatura devadesátých let dvacátého století v interpretacích. Praha, 2008.
55. Vrabec v hrsti aneb Kliše v literature. Praha, 2005.
56. Zandová Gertraude. Totální realismus a trapná poezie: česká neoficiální literatura 1948–1953. Brno, 2002.
57. Život je jinde...? Česká literatura, kultura a společnost v sedmdesátých a osmdesátých letech dvacátého století (ed. Jan Matonoha). Praha, 2002.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

<http://www.slovník-nakladatelstvi.cz/> Slovník českých nakladatelství 1849–1949

<http://www.ucl.cas.cz/edicee/prirucky/slovnikove/141-cesti-spisovatele-19-a-pocatku-20-stoleti> Čeští spisovatelé 19. a počátku 20. století

<http://www.ucl.cas.cz/edicee/prirucky/slovnikove/140-slovník-basnicky-knih>
Slovník básnických knih

<http://www.ceska-poezie.cz/> Česká elektronická knihovna. Plnotextová databáze české poezie 19. a počátku 20. století